

Mondelinge vragen fractie PvdD voor Vragenuur PS juli 2023 inzake “Uitspraak Rechtbank Noord-Holland over natuurvergunning cacaofabriek OLAM”

Inleiding

OLAM is een cacaofabriek in Koog aan de Zaan. Het bedrijf is een zware piekbelaster: in 2017 stootte het bedrijf 57.000 kg ammoniak (NH₃) uit, en stond daarmee op de vijfde plaats in Nederland. In omringende en op korte afstand gelegen Natura 2000-gebieden is er sprake van een overbelasting door stikstof.¹

Het bedrijf vroeg in 2019 een Wet natuurbeschermingsvergunning (Wnb) aan voor een uitstoot van 80.764 kg (!) ammoniak per jaar. De provincie gaf hiervoor toestemming via een Positieve weigering. Zij oordeelde dat een Wnb-vergunning niet nodig was, omdat de nu aangevraagde situatie niet zou leiden tot een toename van stikstofneerslag in vergelijking met de uitgangssituatie. Die uitgangssituatie is de situatie op de referentiedatum. Die is in dit geval 10 juni 1994: het moment dat de omliggende N2000-gebieden werden aangewezen. De provincie is van oordeel dat de uitgangssituatie overeenkomt met een uitstoot van 502.000 kg ammoniak per jaar en 80.764 kg blijft daar nog steeds onder.

De Rechtbank Noord-Holland oordeelde echter anders, zie de uitspraak van 25 mei '23.² Zij oordeelde dat er niet kan worden vastgesteld wat de toegestane situatie was op 10 juni 1994: er is geen Hinderwetvergunning te vinden. Wel één van juli 1994, maar daarin staat niets over stikstofuitstoot. De rechtbank vervolgt dat de provincie dan ook niet heeft kunnen vaststellen dat de situatie die nu is aangevraagd minder nadelige gevolgen heeft voor Natura 2000-gebied ten opzichte van de uitgangssituatie. Ofwel, de provincie heeft niet goed gemotiveerd waarom in dit geval geen Wnb-vergunning nodig is. Het besluit van GS (positieve weigering) kan daardoor niet in stand blijven. De rechtbank draagt GS daarom op om opnieuw te beoordelen of OLAM voor de bedrijfsvoering van de hele fabriek een natuurvergunning nodig heeft. En ook op het verzoek om handhavend op te treden moet Gedeputeerde Staten opnieuw beslissen.³

De Partij voor de Dieren stelde hier eerder vragen over.⁴

Vragen

1. Welke stappen heeft GS gezet na de uitspraak van de Rechtbank? Heeft zij opnieuw beslist?
2. Hoe denkt GS stikstofruimte te vinden voor één van de grootste ammoniakuitstoters van het land?
3. Hoe heeft deze fout van de provincie en OD NHN kunnen plaatsvinden?
4. Bij de OD NZKG is het beleid aangepast en is de instructie om scherper de VTH te gebruiken om de leefomgeving te beschermen. Gaat de provincie de lessen uit deze casus gebruiken om te kijken of ook de OD NHN meer kan doen met de VTH om de leefomgeving/natuur te beschermen (in lijn met de wens van Noord-Hollanders volgens de laatste burgerraadpleging)?
5. Gaat GS nu wel handhavend optreden? Het bedrijf OLAM beschikt immers niet over vergunde stikstofrechten.
6. Waarom heeft de provincie sinds de jaren '90 de vergunning niet aangescherpt, aangezien OLAM bijvoorbeeld in het milieujaarverslag van 2017 aangaf dat de uitstoot 57.000 kg ammoniak per jaar was en de provincie van mening was dat 502.000 kg vergund was? Hoe past dit in de ambitie van GS om scherp aan de wind te varen, regelmatig te actualiseren en strenger te handhaven en te vergunnen?
7. Hoe past dit verhaal in de gebiedsgerichte aanpak PPLG en de eerlijke bijdragen die alle sectoren moeten leveren? Van welke vergunde uitstoot wordt daar uitgegaan?

Partij voor de Dieren
Ines Kostić

¹ Noord-Holland | natura 2000

² Vergunningen cacaofabriek Koog aan de Zaan niet volgens regelgeving (rechtspraak.nl)

³ Rechtbank: milieuvergunning cacaofabriek Koog aan de Zaan te zwak | Noordhollands Dagblad

⁴ Partij voor de Dieren | Vragen over het verlenen van een veel te ruime stikstofvergunning aan piekbelaster Olam Cocoa in Zaanstad